

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

Egész évre K 960.— Negyed évre K 179.—
Fél évre . 340.— Egy hétra . 60.—

POLITIKAI NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECZEN, PIAO-UTCA 48.
TELEFONSZÁM: Kiadóhivatal és nyomda 16
Szerkesztőség — — 10-20

Beszélgetés Csicszerinnel

A Debreczeni Független Ujság alkalmi tudósítójától

Rappaló, április 2.

Tegnap délután az orosz delegáció villája körül kóboroltam. Számítalan igazolványom ellenére is az erős katonai őrizet miatt lehetetlen volt a kapuhoz jutni. Hiába rimáncodtam az őrző katonáknak, hiába iparkodtam rokonszenveiket ötven lírás borra- valókkal megnyerni, semmi sem segített. Végre segítségemre jött egy genouai fényképész, akit két nap előtt ismertem meg. Ez az ember ugyan rettentő mód haragudott rám, mert Lloyd George bevonulásakor épen masinája előtt álltam és nagykarimájú kalapommal a felvételt elrontot- tam, azonban mégis megszólí- tottam a rövid vonakodás után beleegyezett, hogy segítségemre lesz. Hátamra akasztotta a fény- képezőgép állványát, a gépet pedig kezembe nyomta. Így a fényképész szolgálja lettem. Mit nem tesz az ember, hogy egy érdekes interjút csinálhasson... Azonban pechünk volt, legalább először. Csicserin az örök tudta nélkül elhagyta a villát és mi- ként én ezt a sajtóhivatalban megtudtam, egy mosónőt kere- sett fel. A rendőrség emiatt két- ségbe volt esve, mert Csicserin kedélyes sétájának híre gyorsan elterjedt. Hiába, az emberek mégis csak nyugodtabbak, ha az orosz vezért szigorúan őrzött villájában tudják, mert így leg- alább... hisz az ember az oroszoknál sohasem tudhatja... nos így legalább interjút adhat nekem.

Mikor második látogatásunk alkalmával bemutatkoztam neki és hordárból újságíróvá vedlet- tem át, Csicserin hangosan ha- hotázni kezdett. Azután tört franciassággal a következőket mondta:

— Az első ülésen felszólítot- tak, hogy precizírozzam állás- pontomat a nyugati nagyhatal- mak cannesi határozatával szemben, amelyet a genouai konferencián résztvevő összes államoknak magukévá kell tenni. Én erre még most sem tudok sem negatív, sem pozitív vá- laszt adni, hanem megvárom az egyes bizottságok munkáját. Legfőbb figyelmem a német poli- tika fejlődésére irányul, vajjon az az orosz kérdésben milyen álláspontot foglal el? Orosz- ország újjáépítése ugyanis erősen érinti a német nemzetgazdasá- got. Nekünk nagy mennyiségű fánk, pamutunk, bőrünk és szőr- ménk van, hasonlóképen egyéb nyersanyagunk, amelyet Né-

metországban csak igen nehezen és igen drágán lehet kapni. A német iparnak Oroszország szá- mára messzemenő hitelekkel kel- lene nyújtani, hogy az egésze- ges kereskedelmi kapcsolat hely- reálljon. Egyes újságok rémme- séket terjesztenek, hogyan ko- bozzák el Oroszországban az idegen tulajdont. Ezek a hírek természetesen valótlanok. (A szerk.) Természetesen a keres- kedelmi kérdéseket a politikai problémáktól szigorúan el kell választani, mert Oroszország egyetlen állam részéről sem tür beleszólást ügyeibe.

— Hogyan vélekedik a genouai konferenciáról általában? — kérdeztem ezután.

— Mi arra törekszünk, hogy a genouai konferenciát minél eredményesebbé tegyük, — fe- lvelte Csicserin. — Természete- sen, ha a francia ellentállás még erősebb lenne, úgy az összes konzekvenciákat el kell hárita- nunk magunkról. A konferencia elnöke, Facta, azt mondta, hogy Genouában nincsenek se győzők, sem legyőzöttek, hanem teljesen egyenrangú államok. Ezen megállapítás mellett kitar- tok. Az egész világ érdekében remélem, hogy az eredmény Európa kulturális fejlődése szá- mára nagy értékkel fog birni. Nagy elhatározásokat azonban nem várhatunk, mert hiszen Genoua csak kiinduló pontja egy új politikának. Mindenekelőtt azonban

kívánom Szovjetország határozott elismerését.

Németország ezen természetes követelésbe hallgatólagosan már régen belenyugodott. Lengyel- ország is energikusan ezt az ál- láspontot képviseli. (A szerk.)

Ezután Lloyd George szándé- kaira terelődött a szó és ennek folyamán Csicserin a következő kijelentést tette:

— A legnagyobb elismerés il- leti az angol miniszterelnököt az általános lefegyverzés felveté- séért. Én azonban úgy vélem, hogy ez csak akkor lesz kereszt- ülvihető, ha kiküszöböljük az összes háborus okokat és lehe- tőségeket.

Ezzel befejeződött a beszélge- tés, újra visszavédtem hordá- rra, hogy a villa őrsége aka- dálytalanul kiengedjen a kapun.
H. E. M.

Elkészült az oroszoknak adandó váiasz Páris, május 2. (Havas.)
Génouából jelentik, hogy az

orosz ügyek bizottsága az orosz megoldás rendezésére vonatko- zó vizsgálatot befejezte. Jaspár belga delegátus megtagadta az albizottság határozatának alá- írását, mert a határozatban nem fogadták el a tőle ajárlott és a magánjogról szóló cikket. Bar- thó hozzájárult a határozathoz a francia kormány helyeslése- nek fentartásával.

Nincs ultimátum

Génoua, május 2. Az Orosz- országhoz intézett memorandu- mot az albizottság holnap dél- után 4 órai ülésén nyújtják át az oroszoknak. Az elfogadásra nem tűnzek ki határozott időpontot. Lloyd George Génouában marad London, május 2. (Reuter.)
A lapok jelentése szerint Lloyd

George genouai tartózkodását két vagy három héttel meg fogja hosszabbítani.

5 hónapos elnapolás?

Génoua, május 2. Ellenőriz- hetetlen hírek szerint az orosz delegátusok az angolokkal arról tárgyalnak, hogy a genouai kon- ferenciát 5 hónapra elnapolják. Az oroszok állítólag kijelentet- ték, hogy még most nem tanu- síthatnak engedékenységeket, de remélik, hogy 5 hónap alatt átalakíthatják az orosz közvé- leményt és megegyezhetnek az egyes államokkal.

Stinnes Moszkvában

Moszkva, máj. 2. Stinnes, Hirsch és több német személyi- ség Moszkvába érkezett.

A bűncselekmények sulyosan ártanak az országnak

Bethlen miniszterelnök egri beszédei

Eger, máj. 2. Gróf Bethlen Ist- ván miniszterelnök vasárnap az egri egységes párt gyűlésén hosz- szabb beszédet mondott és en- nek során kiterjeszkedett a bel- és külpolitika majdnem minden aktuális kérdésére.

— A kommün utáni választá- soknál kimaradt a parlamentből a munkásosztály képviselője — mondotta a miniszterelnök. — Ezt a hibát most helyre kell hozni. Elérkezett az ideje annak is, hogy társadalmi és osztály- különbség nélkül megteremtjük az egységet a magyar nemzet- ben. Külpolitikailag biztosítani kell nemzeti függetlenségünket. Békés fegyverekkel és nem há- borúval akarjuk elérni, hogy a magyar nemzet újból egyenlő félként állhasson a többi népek mellett. Arra törekszünk, hogy szomszédaink is szereljék le had seregüket, mert minket leszerel- tek, ők pedig folytonos fegyver- kezéssel fenyegetnek minket.

— Nemzeti demokráciát kö- vetel az egységes párt. — teljes egyenjogúságot minden téren, de nem a nyers tömeguralmat. Ellenségei vagyunk azoknak, a kik a felekezeti békét megront- ják, Nem a zsidókat kell nekünk üldöznünk, hanem azokat a zsi- dókat, akik istentelenségeket kö- vettek el, de ezeket épen úgy kell üldözni, mintha ugyanezeket a tetteket keresztények követték volna el. Tiltakozom azok ellen a vádak ellen, mintha mi pro- testáns uralkodót akarnánk hoz- ni a magyar trónra; mi protes- tánsok jól tudjuk, hogy mivel tartozunk a nemzet katolikus többségének.

A gyűlés után több száz teri- tékes bankett volt a Korona szál- ló disztermében. Babocsay Sán- dor pártelnök a miniszterelnök- re mondott pohárköszöntőt, aki hosszabb beszédben válaszolt neki. Rámutatott azokra a tá- madásokra, amelyeket ellenzéki részről a genouai konferencia al- kalmával intéztek a kormány el- len.

— A konferencián tapasztal- tuk, — mondotta a miniszterel- nök — hogy milyen cselekvések és nyilatkozatok ártanak ennek az országnak. Mindenesetre árt az a propaganda, amelyet Bécs- ben és a körülöttünk levő többi országok kifejtének. Sulyosan ártanak továbbá azok a bűncse- lekmények, amelyeket ebben az országban elkövettek. Én ezeket elítélem és ellenük a törvény szí- gorával járok el.

Még nagyobb mértékben árta- nak azonban az olyan kijelenté- sek, mint hogyha a kormány ezekkel szemben nem akarna, vagy nem merne megtorlást al- kalmazni, mert azt a benyomást keltik a külföldön, hogy itt te- hetetlen kormány vezet az or- szágot. Épen így árt az ország tekintélyének az is, ha itt olyan nyilatkozatokat tesznek tisztán kortesfogásból, amelyek alkal- masak a külföldön működő fér- fiak tekintélyének lerombolá- ra. Épen így árt az is, hogy az elkövetett éretlen csinyeket még ma is dicsőítik, mikor a külföl- dön mindenki tudja, hogy ezek nem voltak egyébre varók, mint hogy egyes férfiak hatalomhoz jussanak.

Bethlen az antiszemitizmus ellen

A miniszterelnök a négyülés után a városháza tanácstermében a beckezetek küldöttségeit fogadta. A református egyház küldöttsége után az egri neolog izraelita hitközség küldöttsége jelent meg a miniszterelnök előtt nagyecsedí Kánitz Dezső vezetésével. A küldöttség szónokának üdvözlő szavaira gróf Bethlen István miniszterelnök a következőket válaszolta:

— Legyenek meggyőződve, hogy **hennem semmiféle ellenszenv önökkel szemben soha nem volt, nem is lesz és nincs.** Én a politika terén arra törekedtem, és törekszem most is, hogy az országnak a nyugalmat ezen a téren is visszaadjuk. Legyenek meggyőződve arról, hogy **a kormány nemcsak bírni akar, hanem bírni is fog azokkal a szenvedélyekkel, amelyek önökkel szemben megvívánultak,** mert azt hiszem, hogy a maguk részéről önök is csak polgári kötelességeiket teljesítik, amelyeket mindenkinek teljesítenie kell. Azt hiszem, **előn az az idő, amelyben a társadalmak egymást megértik.**

Ezután az orthodox izraelita hitközség küldöttségét fogadta a miniszterelnök, amelynek nevében Benedikt Nándor mondott rövid beszédet, arra kérve a miniszterelnököt, hogy **ne kibon-ott zászlaján a liberalizmus ragyogó csillaga is ott tündülközhessen.** Ez az egri zsidóság egvedéi kérése a kormányzathoz.

Gróf Bethlen István az üdvözlésre a következőképpen válaszolt:

— Köszönöm szíves üdvözlésüket. Én tudom, hogy a magyar társadalomban a zsidóság irányában bizonyos ellentétek mutatkoztak. De nekünk **nem a vallást kell üldöznünk, hanem a vallástalanságot** és én meg vagyok győződve arról, hogy **önök épp úgy teljesítik kötelességüket a haza iránt, mint mindenki más.** Legyenek meggyőződve arról, hogy ebben az esetben az összhang a magyar társadalom társadalomban helyre fog állani.

**Legszebb kalapok
FRANK EDÉNÉL.**

Nagykanizsán megverték a napidijas tüntetőket

A nagykanizsai függetlenségi kiscsapat és polgári párt vasárnap délelőtt tartotta a Sörház-udvarán nagygyűlést, amelyre Budapestről leutazott Rassay Károly is. Sümegi Vilmos társaságában. A gyűlést 11 órakor nyitották meg, de már 10 órakor hatalmas tömeg várta a beszédek kezdetét. A gyűlés megnyitására pedig a rendőrség becslése szerint **legalább 8-10.000 ember volt jelen,** a munkások teljes létszámmal, továbbá az iparosok, földművesek, a kereskedővilág tagjai.

Idősen fiatal emberek furkósbotokkal

Már a gyűlés előtt észrevették, hogy **Nagykanizsán ismeretlen fiatal emberek** helyezkednek el a helyszínen és ezekre a munkások felhívták a rendőrség figyelmét. A rendőrök többeket igazolásra szólítottak fel s ekkor a fiatal emberek kabátja alól **nagy furkósbotok kerültek elő,** amelyeket élénk tiltakozásuk ellenére elvettek tőlük.

Megrendszabálvozzák a zavargókat

A gyűlést Domján Lajos dr. a nagykanizsai függetlenségi kiscsapat és polgári párt elnöke nyitotta meg. A megnyitó beszéd alatt közbeszólások hangzottak el.

— Le vele! — kiabálták szóróványosan néhány fiatal ember, akik körülbelül 35-40 főnyi csoportban helyezkedtek el, meglehetősen messze a podiumtól. A munkások és a jelenlévő kereskedelmi alkalmazottak, akik előre figyelmesek lettek erre, rögtön körülfogták ezeket a fiatal embereket, közülük hármat megverték, azonban a legnagyobb csendben és ugyszólván

észrevétlenül úgy, hogy a rendőrség beavatkozására sem lett szükség. A többieket szoros sorokban körülvették és egészen halkán a füllükbe sugták: **agyonverik őket, ha megmozdulnak, de ha csendben maradnak, nem lesz bántódásuk.**

A felszólításnak meg is lett a hatása. A gyűlés, különösen Rassay beszéde alatt, minden zavaró incidens nélkül folyt le.

Eltávolítják a napidijas tüntetőket

A gyűlés után a fiatal emberek az állomás felé indultak, a munkások azonban mindenütt távolról nyomon követték őket és a következő kiabálással kísérték végig a városon:

— **Püj! Szégyeljük magukat! Napidijért gyűlést zavarnaké!**

— **Ha még egyszer beteszik Nagykanizsára a lábukat, agyonverjük magukat! Köszönjük meg, hogy élve mehetek haza!**

Természetesen mindenütt ki nyitak az ablakok és a közönség lelkesen megélemezte a munkásokat és szintén részt vett a fiatal emberek elleni tüntetésben.

Hitel az utódállamoknak

Hága, május 2. A holland kormány törvényjavaslatot terjesztett a képviselőház elé az Ausztriának, Magyarországnak, Cseh-Szlovákiának, Romániának, Szerbiának és Lengyelországnak nyújtandó hiteltől.

**Legolcsóbb áruk
FELDOHEIM és WEISZ
posztókereskedésben
Piac-utca 73. sz.**

Titokzatos bombarobbanás a Ferenc József-laktanyában

Emberéletben nem esett kár — A tettes a sötétben eltűnt

Budapest, máj. 2. Április 30-án este háromnegyed 9 órakor hatalmas detonáció rázta meg a Ferenc József laktanyát és a Forinnyak-utcának a laktanyával szomszédos házait. Pillanatok alatt egymást követő két-három robbanás hallatszott. Később kiderült, hogy **a pince ablakpárkányán elhelyezett robbantóanyag robbant fel,** ez széttörte a pince ablakrácsozatát, a nagy légneműzés tizenegy ablakot betört, a falról nagyobb darabokat leszakított a faltörmelékkel szétdobta az utcára. Szerencsére ebben az időben a Forinnyak-utcában senki sem járt és senkisémm tartózkodott sem a pincében, sem a földszinten, úgy hogy **emberéletben nem esett kár**

— Nem találják a tettest

A rendőrség még este nyomozott abban az irányban, hogy ki

okozhatta a robbanást, de nem tudott eredményt elérni. Az volt a gyanu, hogy valószínűleg a tiszti pavillon ellen akartak merényletet elkövetni. Hogy kinek volt az érdeke ez a robbanás, azt sem tudták megállapítani. A katonaság őrzőjára több embert igazoltatott, akik a detonáció pillanatában a helyszínén voltak, de valamennyien igazolták, hogy békés járókelők, semmi közeik a merénylethez.

Ötvenezer korona jutalom

A tegnap délelőtti helyszíni szemle után több embert beidézték a rendőrségre, ahol tegnap és ma folytatják a kihallgatásokat. A belügyminiszter, hogy erre a nyomozásra is világosságot derítsen, **ötvenezer korona jutalmat tűzött ki** a tettes kézrekerítőjének.

Rimanóczy Béla lett a világítási vállalat igazgatója

A törvényhatósági bizottság mai rendkívüli közgyűlésén szokatlanul nagy számban jelentek meg a bizottsági tagok. Választás volt.

Miskolczy Lajos főispán a közgyűlés megnyitása után kegyeletes szavakkal parentálta el Bakonyi Samut, aki 17 éven át képviselte Debrecen II. kerületét.

Dr Vass Károly tanácsnak ismertette a világítási vállalati igazgatói állás ügyét. A 17 pályázó közül a világítási bizottság **Aberle Raymond** főmérnök mellett foglalt állást, a városi tanács azonban rámutatva arra, hogy a vállalat utolsó két esztendejének zavarait a kellő hozzáértés, a kereskedelmi szakismeret hiánya okozta, a pályázók közül azt a jelöltet választotta ki, akiben garanciát lát a vállalat konszolidálására. Ezért a tanács **Rimanóczy Béla** megválasztását ajánlja. Javasolta egyben a tanács, hogy **Aberle Raymond** arról az időről, amíg az igazgatói teendőket végezte, kapja meg a javadalmazásbeli különbséget.

A közgyűlés, az Aberle Raymond fizetésére vonatkozó részt elfogadva, szavazással döntött az igazgatói állás betöltéséről. Két szavazatszedő bizottság előtt összesen 142 szavazatot adtak le és pedig **Rimanóczy Béla** 81, **Aberle Raymond** 61 szavazatot.

Miskolczy Lajos főispán **Rimanóczy Bélát** a világítási vállalat megválasztott igazgatójának jelentette ki.

A mai választás eredményével a törvényhatósági bizottság hatalmas lépést tett a világítási vállalat reorganizálása felé.

Az igazgatóvá választott **Rimanóczy Béla** személyében olyan szakembert állított a hatalmas vállalat élére, aki tökéletesen képzett üzemi mérnök s így teljesen tudatában van

annak, hogy mily eszközök állnak rendelkezésre a termelt áram és gáz egységárának csökkentésére. Ez pedig mindenél többet jelent, mert a drágaság állandó fokozódása mellett a közönség a világítási árak emelésének újabb megterhelését már nem bírja el, a kibontakozás tehát csakis az önköltségnek minden technikai eszközzel és tudással való csökkentésében kereshető. Ehez a világítási terület szakzszerű átszervezése szükséges és itt vár a Rimanóczy Béla elismert nagy szaktudására elsőrendű feladat.

A másik nagy feladat, amelynek elvégzésére **Rimanóczy Béla** személyében a legmegfelelőbb férfit állította a közgyűlés a világítási vállalat élére, az, hogy a mai bizonytalan gazdasági és kereskedelmi viszonyok közepette, széleskörű ismeretek és összeköttetések, elsőrangú kereskedelmi érzék, kezdeményező képesség és ötletesség segítségével az anyag, elsősorban a szén beszerzése horribilis veszteségekkel nemcsak hogy ne járjon, hanem lehetőleg a megfelelő időben és megfelelő mennyiségre történő kötések lebonyolítása produkálja azt a hasznot, amely ma az árak egyre fokozódó emelkedése mellett különben elmaradna.

Abban a reményben, hogy **Rimanóczy Béla** működésének mindkét feladat elvégzése sikerülni fog, üdvözljük őt a világítási vállalat élén mindazok nevében, akik minden egyéb szemponttól teljesen függetlenül, a vállalat, a város és közönség közös érdekében csak egy szempontot tartottak szem előtt, amikor az igazgatói állást betöltötték, azt a szempontot, amely ha más téren is érvényesül, a bajokat legalább is felelősen orvosolni fogja: A megfelelő embert, a megfelelő helyre!

Csipke-áruház Róssuth-utca 4. szám alatt ismét megnyílt!

Baltazar püspök 6-án indul amerikai utjára. A ceni híveinek 30-át tette az új pévé. Mert a vasárnapokban sokkal több szeretet büszke az elválás fájdó se. A nyáj imnek kész pásztort, h zösség és a kú teendő hosszú imnepelte az edelmes és erdredt, az ajándék jellemi bőkezűs melyekért sebek gal fizetett és a ban, a büszke szolásának pillanás fölött nem szomorúságot. tak a kollégium éljenek, az arcc

A reform

vasárnap délelő a hivatalos tárgyalása után húszást rendtávozó püspöke ző tiszteletére. niszteri tanács presbitérium v vetkező beszéd dr Baltazar D

Nagy Józ

Igen Tisztelet Pötisztelet Püsp

Mindnyájan tudni azt — a tárgyalandó i hen is szerepe teletti püspök hosszabb időrik.

Méltóztassé tiszteletti uran kor Méltóság zásából éretti és az ezzel k dekért egy n indulásra ké godhoz, a F mint főpászto iában annyira bitérium nev esu szót szól

Szavakban hálára vagyun hogy méltós arra a nem n kül való n utra, vállalk láta azt, hog kulturális in lvek évszáz nemzeti ideá sában, igaz hitünk megta szerepet tölt ratának fele hezülése kö tartó ereitük amikor me hogy mind

V auto Hatva

valláskülönbőség nélkül ott voltak a társadalmi élet előkelőségei is. A Templomegyesület díszes virágárványa az emelvény előtt. Széles selyemszalagon a következő felírás: „Szeretett Elnökünknek a Templomegyesület. Debrecen, 1922 április 30.”

A tultömött teremben a feszült várakozás teremtette csöndben lépett be pont 5 órakor Baltazár püspök. Percekig tartó éljenzés közben ment az emelvényhez. Az emelvényen lévő székek közül a középsőt foglalta el, mellette jobbról *Koncz Aurélné*, balról gróf *Degenfeld József* és *Balogh Istvánné* ültek.

Az ünnepélyt a Templomegyesület vezéreskarának Hymnusa vezette be. A Hymnus után a Templomegyesület nevében *Koncz Aurélné* mondott lelkes, szeretettől átitatott nagyhatalmú üdvözlő-beszédet, méltatta dr. Baltazár Dezső püspöki működését, amely az egyház és

az egyházi intézmények javára sok fáradsággal, nehéz munka árán, de az erkölcsi és az anyagi javak egész özönét szerezte, teremtette meg. Megemlékezett azokról az áldozatokról, amelyeket a debreceni református egyház hozott a hazáért s amelyek ismét erkölcsi javakkal tették gazdaggá a virágzó egyházat, a melynek életerős hajtása a Templomegyesület. A Templomegyesület vezetői minden tagja nevében ígérte, hogy ezeknek a javaknak hűségesen gondjukat viselik és buzgón sáfárkodnak velük.

Hatalmas taps és üdvözlés követte a beszédet, amely után Baltazár püspök emelkedett szólásra. A taps és éljenvihar ismét végigzugott a termen és csak akkor változott a lelkesedés csöndes, szinte áhítatos várakozássá, amikor Baltazár püspök beszélni kezdett:

Én ti érettetek fáradozni fogok

Már a pogány római költő szomorúan mondja: „Donec eris felix, multos numerabis amicos; tempora si fuerint nubila, solus eris.” Amíg jólétem vagy, sok barátod van; ha beborul az idő, egyedül maradsz. Ez a szomorú szabály busong a Jób ajakán is: „Rokonaim vizsgálódtak, ismerőseim pedig ettelejtkeznek rólam.” Szabály azonban nincs kivétel nélkül. Minél szomorubb a szabály, a kivétel annál ragyogóbb.

Én egy ilyen ragyogó kivételnek jutottam a birtokába. Debrecen kálvinista társadalma, a civitas ősi lelke, a nagy elődök méltó utódai ajándékoztak meg velem.

Hosszu hónapokon át nagyon beborult felettem, körültem az idő. A magyar történelem tengelye nagyot fordult. Nem lett keletje azoknak az igazságoknak, amelyeket a világosság és szabadság, szeretet és békeség, szerénység és bátorság, munka és tisztesség építő erői képviselnek a világban. Pedig ezeknek az együttes hatása biztosított helyet hazánknak a nyugati művelt államok társaságában. Ez az együttes hatás tette nagygyá Debrecent és Debrecen kálvinizmusát. Mivel én ezeket az igazságokat, mint Debrecen nagyságának hagyományos biztosítékait híven őriztem, védtem és érvényesítettem: a felfordult világ vihara úgy elszigetelt, hogy elkülönített szabad zsákmánya lettem a fékevesztett erők gonoszságainak.

A szomorú szabály azonban nem telt be rajtam. Elérkeztem odáig, amikor — ha kicsinyhitű lettem volna — kiálthattam volna a fejem felett összecsapni készülő habok közül: „Uram, ments meg engem, mert elvesszek.” Anélkül, hogy kértem, a nélkül, hogy kiáltottam, két mentő kéz nyult felém. Az egyik erős, bátorító; a másik gyöngéd, vigasztaló. A debreceni polgárférfiak és polgárnők együtt fogó

keze. A legborusabb, legsötétebb időben jöttek hozzám jószágoknak, ragaszkodásuknak derűjével és amaz elhatározásuknak és cselekvésüknek hatalmával, amely a debreceni kálvinizmus hanyatló sorsát megállította a lejtőn és emelkedő irányba igazította.

Ebből a megmozdult, mely, nagy lehetőségekkel rejtelmes, drága gyöngyös tengerből emelkedett ki a Debreceni Kálvinisták Templomegyesülete, mint világitó torony, amely a mult minden dicsőségének fényét és a jövő reménységének sugarát egyesíti. A Templomegyesület drága gyöngy, amelyet a debreceni kálvinista öntudat sok megszegyenyítettésének, csufoltatásának, üldöztetésének kinlódó kagylója termelt ki Isten kegyelme folytán csudálatosan. Ez az egyesület lélek. Azért nem lehetett megölni. Pedig a megölésére meg volt a készség.

A vak szemek nem bírták meglátni, az éjszakához szokottak pedig féltve látták, hogy a Debreceni Kálvinisták Templomegyesülete az első irányjelzés, amely az elfelejtett, félremagyarázott, vagy épen meggyalázott emberi, nemzeti és evangéliumi eszmények kultúrához vezet; hogy ez az egyesület új életre kelése mindazoknak a hagyományoknak, amelyek a büntetlenül meggyalázott nagytemplom és a baráncgoló szellem átmeneti tanyájává tett kollégium a magok ősi jelentményében képviselnek.

Fáj, hogy egy időre nem lehetek közvetlen részese az egyesület életének. De nem szűnöm meg a távolból sem hálával és áldással gondolni reá. A hálám úgy a kezdettől fogva való jószág folytonosságáért; mint a mostani bucsuzás melegségeért cselekedetekben is igyekszem megbizonyítani. És meg van a reményem, hogy az Isten, kinek alázatos szolgálója voltam, vagyok, leszek s kinek nevében,

nevének fegyverével és nevének paizsa alatt indulok az új világba, igyekezetemet sikerrel koronázza. A siker koronájaként, mint látást látom büszke homlokzatával felemelkedni a „Kálvin-házat”, mely a debreceni református egyház régi erejű, régi lelki, tiszta és áldott új életének temploma lesz.

A bucsuzás eme megható pillanatában vállalkozok el az én bucsu textusom mindkét oldalra

A bucsuvacsora

A debreceni kálvinista társadalom nem elégedett meg azzal a hivatalos bucsuünnepel, amelyet a Kálvinisták Templomegyesülete rendezett, hanem még ugyanaznap este barátságos bucsuvacsorára is összegyűjtötte mindazokat, akiket dr. Baltazár Dezső püspökhöz a szeretet és a tisztelet sorozatos fonalai fűznek. A vacsora a református kollégium konviktusában folyt le, ahol a legnagyobb terem már 8 órakor megtelt a debreceni társadalom színejével. Megjelentek: gr. *Degenfeld József* főgondnok, *György Endre* volt földmivelési miniszter, *Márk Endre* kollégiumi ügyész és neje, *Kiss Ferenc* egyházkerületi főjegyző, *Dóczy Imre* középiskolai felügyelő, *Ady Lajos* főigazgató és neje, dr. *Vásáry István*, *Tolnay Kornél*, dr. *Lengyel Zoltán*, az I., II. és III. kerület képviselő-jelöltjei, *Nagy József* miniszteri tanácsos, dr. *Lencz Géza* egyetemi tanár, dr. *Kun Béla* és neje özv. *Géresi Kálmánné*, dr. *Fejér Ferenc* zsidóhitközségi elnök, *Koncz Aurélné*, S. *Szabó József*, dr. *Veress István*, *Sztankay F. Béla*, dr. *Kardos Albert* iskolaigazgatók, dr. *Erdős Károly*, dr. *Czakó Zsigmond* és neje, P. *Nagy Zoltán* és neje, *Steinfeld István* nagybirtokos, aztán a tősgyökeres debreceni polgár családok közül a *Balogh*, *Vásáry*, *Polgáry*, *Deák*, *Jóna*, *Mike*, *Nagy*, *Ekly* családok férfi és nőtagjai, továbbá *Bárdos Géza*, *Hegedüs Sándor*, *Somosy László*, dr. *Ecsedi István* és még számosan a kollégium alkalmazottai és a Templomegyesület tisztviselői közül. Az asztalfőn természetesen dr. *Baltazár Dezső* és családja, felesége, három leánya és két fia foglalt helyet; a háziasszonyi tisztet *Karai Sándorné* töltötte be páratlan figyelemmel és mindenkit lekötelező gondossággal.

A konviktus jöhrü konyhájáról kikerült kitiűő ételek, a Templomegyesület tagjai által küldött finom sütemények, torták és tiszta borok bőven és bizvást kielégíthették mindenkinek étvágyát és izlését, az elhangzott beszédek pedig oly magassabb szellemi élvezetet nyújtottak, amely az ünnepektől püspökre és az őt ünneplőkre egyaránt emlékeztet. A felköszöntők sorát a legméltóbb nyitánnyal *Dóczy Imre* felügyelő kezdte meg. Klasszikus vonatkozásokban gazdag beszédében úgy üdvözölte *Baltazárt*, mint akiben

érvényes kötelezését: „Szép dolog fáradozni a jóban mindenkör és nem csupán, ha köztetek vagyok.” Annyi bizonyos, hogy én ti érettetek fáradozni fogok.

A hatalmas beszédet percekig tartó ováció követte és az éljenkiáltások között hangzott fel *Szabó Lajos* karnagy vezetésével az éneknek *Hiszkegyrie*, amely után a közönség szétoszlott.

a görög filozófusok követelte hármass erény, a szófia - bölcsesség, az andreia - férfias bátorság és az energia - alkotó erő tökéletesen egyesül és valóban meghatottság fogta el a hallgatókat, mikor *Horáciusnak* a *Vergiliuszt* vivő hajóra mondott áldó szavait ismételte és azokkal bocsátotta óceáni útjára a debreceni szíveknek jobb felét, *Baltazár Dezső* püspököt.

Dr. *Lencz Géza* a püspök viruló családját köszöntötte fel, mint amely legtöbbet tesz kockára, amikor a családfőt oly messzi utra bocsátja és amelytől megválni bizonyára a püspöknek is legnehezebb áldozat.

A beteg *Karai Sándor* kollégiumi igazgató helyett dr. *Erdős Károly* a kollégium jókívánságait tolmácsolta, mint amelynek különböző iskolai és emberbaráti intézményei roskadoznak a háborus és forradalmi veszteségek miatt és leghebben várják az Amerikából hozandó segítséget. — Egymásután fejezték ki bucsujókívánságaikat *Nagy József* a debreceni református egyház, *Balogh István* a gazdátársadalom, *Sztankay F. Béla* a más felekezetiek, dr. *Fejér Ferenc* a zsidóhitközség nevében. — Némi humorral palástolta meghatottságát gr. *Degenfeld József*, midőn ez egyházkerületben és konventben elnöktársától bucsuzott, akinek mielőbbi szerencsés hazatértét annál őszintebben kívánja, mer már tapasztalatból tudja, hogy milyen nehéz a kettős elnökség kettős terheit egymagában hordoznia.

A felszólalások közül kettőről illik egy pár szóval bővebben megemlékezni. Dr. *Kun Béla* a barátok nevében bucsuzott a püspöktől. Régóta dolgozik együtt a püspökkel, mint egyházi vezérrel, mindig bámulója volt nagy tudásának, varázsszókésszólásának, de a barátság tüze akkor forrasztotta hozzá, mikor a püspököt legnagyobb embermivoltában legmagasabbra emelkedőnek látta. Történt pedig ez nem akkor, amikor forradalmi indulatok, kommunista örület, idegen katonák garázdálkodásai környékeztek, hanem mikor a püspököt saját polgártársai, köztük önön hitfelei a jörend, a keresztény erkölcs, a nemzeti érzés nevében meg akarták alázni, szégyeníteni, becsületétől fosztani. E szörnyű napokban, amelyeket mint magyar, örökké szégyelni fog, ismerte meg *Baltazár Dezsőnek* minden felül-

Olesón jót és szépet vehet a Gelber Testvérek férfi- és fiu ruhaáruházban.

Dus választékban kaphatók: gummi köpenyek, felöltők, szövet- és vászon-öltönyök, lüster kabátok, a világhírű »Guttman« elszakíthatatlan munkás-ruhák, u. m. orvosi, hentes, cukrász, irodai- és üzleti köpenyek, gépész-öltönyök kizárólagosan nálunk kaphatók. (Piac-utca 67., Frohner-szálloda épület.)

1922 május 3.

emelkedő lelkierejét. Akiben ilyen lelki nagyság lakozik, az lehetetlen, hogy hódító hatást ne teremtjen az amerikai magyarságra egyen az amerikai magyarságra, sőt felekezeti különbség nélkül, sőt hogy hatását az amerikai magyarságon túl is ki ne terjessze, az lehetetlen, hogy a legnagyobb erkölcsi és anyagi sikerrel ne térjen vissza Oceántul utjáról.

Dr Kun Béla beszédéből mindenki kitérte a politikai izt s nagy természet volt, hogy a nagy résztvevő politikusok.

Tudom, hogy az Isten küld, az Isten hordoz

Ugy a magam, mint családomban nevében tiszta szívből fakadó, hálás köszönetet nyilvánítok a megítélésnek és szeretetnek minden földi kincsnél becsesebb lelki adományaiért; amelyekkel nekem itt meggazdagítani és kitüntetni méltóztatnak, abból az alkalomból, hogy én: a család fő messze utra megyek. Ennek az elválásnak az érzelmi részét, természetesen, hogy közötttem és a családom között legnehezebb elintézni; de nehéz közötttem és önk között is minden vallásbeli különbség és kivétel nélkül; sőt nehéz közötttem és a lelki rokonságnak ama nagy országos tábora között is, amely tábor az emberek közötti személyválogatástalan egyenlőség, egybetartozás, szeretet, béke, megértés, kölcsönös segítségében önk itt képviselnek s én a lekemhez ferrottnak érzek.

Az én utamat nagy vállalkozásnak mondják. Tényleg az is. Nagy a tér- és időbeli távolságánál; a célja lét és nemléti határait suroló fontosságánál; egy házam és hazám érdekeit érintő jelentőségénél fogva. De különösen nagy annak a nagy, szabad, felvilágosodott, haladó, gazdag, hatalmas világréznek, népnek: Amerikának anyagi és szellemi nagyságánál fogva, a melyhez utam iránya vezet. A vállalkozás nagyságához csak én vagyok kicsiny.

Az én utam sorsához nagyon sok van kötve azoknak az eszméknek, igazságoknak és erőknek a sorsából, amelyeknek szolgálatával Magyarország a liberális és demokrácia útján a múlt századbeli haladás szédületes ívét megfutotta. Ezek az eszmék, igazságok és erők az utóbbi években jóformán csak azokra az intézményekre határoldtak, amelyek Debreczen s különösen ennek ősi polgársága lelkében, géniuszában találják meg szellemi tápláló forrásukat s melyeknek védelmében én nekem az utóbbi nehéz esztendőök különféle szélsőségeinek durva kezéből meglehetősen nagy részt jutott. Ezek az intézmények anyagi csödbe jutottak amiatt, mert idegen államokba szakítottak el lényeges anyagi forrásait és mert Csonkamagyarország uralkodó szelleme nem az edesanya szeretetével karolja fel őket; de meg azért is, mert erejükön felül, tőküket, alapjait is áldozatul adva táplálták, tanították, neveltették a szegény gyermekeket, ifjakat, segítették az árvákat és özvegyeket.

Tolnay Kornél, dr Lengyel Zoltán és dr Vásáry István sorban felszóltak, természetesen kerülve a napi politikát. Tolnay szavaiból jól esett hallani, hogy ő akkor ismerkedett meg közelebbről Baltazárral, amikor élete kockáztatásával biztosította gr. Tisza Istvánnak a végtisztesség megadását, holttetésének Gesztre szállítását.

Baltazár püspöknek az üdvözlésekre adott válaszát teljes szövegében itt közöljük:

Nem csoda tehát, hogy utamba gáncot vetettek, vermet ástak és hálót fontak azok, akiknek lelke keménysége még egy ilyen ut sokszorosan szentséges célja előtt sem tud szeretettel megolvadni, tisztelettel meghajolni. „Az Ur keze azonban nem olyan rövid, hogy meg ne szabadíthatna.” Az utat szabaddá tette a gonoszság hálójától és bizonyos vagyok benne, hogy az Isten kegyelme ezt az utat mentében és jöttében nyitva tartja és védelme szárnyaival takar-gatja.

Epen azért én csak egy terhet viszek magammal. A szerető vágyakozás szent terhét házam, evházam és hazám után. Fáradság, töredelem és veszély nálam terhesnek nem számítanak. Megszoktam őket. A vállamat nem török; a lekemet nem rettegetik. Tudom, hogy az Isten küld, az Isten hordoz és Ő vezérel vissza dicsőségének szolgálatában. Ezért a szolgálatért pedig nem hogy egy ut; de még egy élet sem drága.

Tudom, hogy az Isten csudálatos szerelme, amelynek eszközül mindenestől fogva átaladtam gyarló életem, sikeressé teszi utamat Amerika földjén; ahol az Isten törvénye szerinti nagy emberi igazságok élnek, diajalmaskodnak és világra szóló szellemi hatással uralkodnak az Isten tiszteletének szabadságában, az emberi jogok szentségében.

En most itteni hivatásomat átaladom megtartásra és teljesítésre szent bizományul azoknak: férfiaknak és nőknek, akik ezt a hivatást nekem eddig olyan megértéssel segítettek és könnyítettek teljesíteni. Ne legyen oka senkinek ellentartással nézni visszatértem elé amiatt, hogy mentegetni kellene gyenge számadását. Viseljének mindnyájan gondot a békeségnek és igazságnak ama lelkére, amelytől eltelve Debreczen régi hírnevét és becsületét meg tudtuk ortalnázni a szint változtató idők különféle megszedülései között.

Az emberek közötti testvéri megértés diadalára s ennek a diadalnak hírnökeire; mindnyájokra üritem poharam.

Ady Lajos főigazgató hosszabb felszólalása következett ezután. A református középiskolák és főképp a debreceni kollégium nagy jelentőségét hangoztatta, amelyeknek nem szabad elárulni, megfogynak, amelyek elsősorban várják az Amerikából jövő, a püspök által hozandó segítséget. A kollégium-

nak és a többi tiszántúli református iskolának magas felszínű tartása, még magasabbra fejlesztése a leghathatósabb és a legbiztosabb integritási politika. Az ilyen értelemben vett integritási küzdelemnek leghivatottabb vezérékép üdvözli Baltazárt amerikai útja alkalmából, a hová nem csupán Debreczen, nem csak a kálvinista felekezet, ha-

nem az egész ország hazafias érdeklődése kíséri.

Az igazán emelkedett hangulatú bucsuvacsora éjjel előtt ért véget; a jelenvoltak, mikor távoztak, bizonyára el voltak telve köszönettel és hálával a fényesen sikerült összejövetelen élvezett anyagi és szellemi javakért.

Körözik a pokolgépes merénylet epyk gyonosítottját

Budapest, május 2. Az Erzsébetvárosi Körben történt bombamerénylet ügyében megindított nyomozás még nem szűnt meg teljesen. Még mindig reméli a rendőrség, hogy a tettest sikerül kézrekeríteni. A rendőrségnek többek között tudomására jutott, hogy Rákospalotán, közvetlenül a bombarobbanás után egy géplakatos megszökött a szülői háztól. A rendőrség utána járt a megszökött fiatalembernek, akiről megállapították, hogy Kasnyik Jánosnak hívják, budapesti illetőségű, 20 éves, római katolikus vallású géplakatos segéd. A rendőrség köröző levelet adott ki ellene, amelyet megküldött az összes csendőrségi alakulatoknak. A rendőrség kezében tanuvalomások vannak, amelyek mellett szólnak, hogy Kasnyiknak közvetlen része van a bombamerénylet végrehajtásában.

Eltemették a nyolcadik áldozatot is

A dohány-utcai bombamerénylet nyolcadik áldozatát, Haas Károly kéztügyvárost vasárnap délelőtt 11 órakor helyezték örök nyugalomra a rákoskeresztúri izraelita temetőben. A résztvevő közönség hosszú, végnélküli menetben indult most is a temető felé, hogy elkísérje utolsó útján Haas Károlyt.

A szertartási terem előtt hatalmas katafalkon állott a koporsó. A ravatalon rengeteg koszorú, köztük a fővárosé, amelyet elsőnek helyeztek el.

Elsőnek Adler Illés főrabbi mondott beszédet a koporsó fölött.

— Ujból temetni jöttünk — mondta — egy zsidó mártírt, akét orgyilkos kezek öltek meg. A mélységbe zuhantunk s innen e mélységből kiáltom, hogy azok, akik ezt a hitvány dolgot elkövették, nem voltak magva-rok.

Szomoruan látom, hogy még ma is sötétség honol az igazság templomában. Ez a hét zsidó vértanu szálljon ki siriából és könyörögje ki a Mindenhatótól ennek az országnak megváltását.

Utána Léderer Sándor a magyar zsidóság nevében bucsuzott Haas Károlytól. Majd B á r c z y István mondott gyász beszédet az Erzsébetvárosi Kör tagjai nevében.

— Ennekem megengedte a Gondviselés, hogy Téged elbucsuztassalak, pedig nekem is ott kellett volna lennem, ahol Te voltál s a te koporsód mellett kellene fekiidnie az én holttetemnek is. Egész életeden át mintaképe voltál a becsületes és dolgozó magyar zsidónak és életed derekán semmisültél meg orgyilkos kezek fegyverétől.

A Te és szerencsétlen társaid tragikus sorsából a magyar zsidóság messze kiható tanuságot szerez és vigyázni fog arra, hogy ilyen temetések ne legyenek többé ebben a szerencsétlen országban.

A beszéd ehangzása után a

koporsót gyászzenék elhangzása közben leeresztették a sírba s hetedik dombot hantoltak hat friss vértanusir mellé.

MERKURIROGÉP-
VÁLLALAT. Irógépek, javítások és
kellékek raktára. TELEFON-SZÁM 540.

A mészáros céh ezüst pecséinyomója

A Magyar Általános Hitelbank ajándéka a városi muzeumnak

A debreczeni mészáros céh 300 éves ezüst pecséinyomója került most a városi muzeum birtokába. Kettősen becses emlékek a régi Debreczen ipari életének. Először is, mert egyik legősibb debreczeni magyar céh, a becsületes nemes mészáros társaság használta írásának meghitelesítésére majd harmadfélszáz esztendőn keresztül. Másodsor, mert a rajta olvasható ajánlás szerint a debreczeni ötvös céh mint saját munkájával ajándékozta meg véle a debreczeni mészárosokat.

Az ajándékozás okát nem ismerjük, de talán jól sejtjük, ha úgy vélekedünk, hogy a derék debreczeni ötvösmesterek abban az időben mint a postálkodást is teljesítő polgártársaiknak akartak kedveskedni e hasznos kis ajándékkal. Tudvalevőleg a középkor végén, sőt az ujkorban is a XVII. század végéfélig Debreczenben, másutt is az országban, így Szegeden, az országszerte járkelő mészárosokat szorították postás-szolgálatra, amiért azok különféle kedvezményekben részesültek.

Pecséinyomónk körirata gyöngykörben ez: „Debreceni mészárosok ceh peczét: Középen barokos cartouche-ban vágásra emelt kar bárdot tart. A cartouche felett 1633. évszám.

A becses emléket a Magyar Általános Hitelbank debreczeni fiókja dr Keller József igazgató által ajándékozta a muzeumnak, egyenesen a muzeum részére vásárolván meg azt budapesti régiségkereskedőtől. Valóban követésre méltó, dicséretes tette az ajándékozó banknak.

Gummikabát

női és férfi legna-
gyobb választékban **Linoleum-áruházban**
Piac-utca 58. sz. (Megyeháza mellett) Olcsó gyári árak

Május 19-én papválasztás A presbiterium ülése

Nagy érdeklődés mellett tartotta meg ülését vasárnap délelőtt a református egyház presbiteriuma dr. Baltazár Dezső püspök és Nagy József misszió tanácsos főgondnok elnöke alatt. A napirend előtt Nagy József főgondnok kegyeletes szavakkal emlékezett meg az elhunyt Nagy Zsigmond presbiterről, a holland-magyar református egyházi kapcsolat megteremtőjéről. Az elhunyt presbiter helyébe mint első pót-presbiter, Ménes Mihályt hívta be a presbiterium. Nagy Zsigmond emlékét jegyzőkönyvileg örökítették meg. Az egyházkerület betöltendő világi aljegyzői állását illetőleg úgy határozott a presbiterium, hogy a maga 10 szavazatát dr. Vass István városi tanácsnokra adja. Halásan közönte meg a presbiterium Kálai István és társainak pénz, bor és liszt adományait, amely kegyes adományokat még külön levélben fog a presbiterium megköszönni az adományozóknak. Márk Endre pontnál felhívta a presbiterium figyelmét az urvacsorához szükséges bor és liszt adományozására.

Ezután a lelkészválasztásról intézkedett a presbiterium. A választás május 19-én reggel 8 órakor lesz, a reggeli istentisztelet után. Arra az esetre, ha a választás nem közfelkiáltással, hanem szavazás után történne, két szavazóhelyet jelölt ki a presbiterium. Az egyik szavazóhely az egyházi hivatalban, a másik pedig a szomszédos elemi iskolában lesz. A rend fenntartására mindkét szavazóhelyre 4-4 presbiter, a szavazók igazolására pedig 2-2 presbitert küldött ki a presbiterium. A lelkészi állásra pályázók pályázatait egy kiküldött bizottság vizsgálta meg és Boér Károly, Molnár Ferenc, Nagy István, Bai József, Ferenczy Károly, Nyitrai Zoltán és Nagy Márton pályázatait helyesen találta. Tudomásul vette a bizottság, hogy Ferenczy Károly utólag a pályázattól visszalépett.

Az orgonák javítására és karbantartására új szerződést kötött a presbiterium az Ország Sándor és Fia céggel és kötelezték a céget, különbeni kártérítés terhe mellett, hogy a Nagy templom orgonáját áldozó csüttöntökre, a Kistemplom orgonáját pedig július 3-ára építse át és rendben adja át.

Szabó Ferenc beteg főjegyzőnek orvosi és ápolási költségei fedezésére 10,000 korona fizetési előleget szavazott meg a presbiterium.

Az Amerikába távozó püspöknek a lelkészelnöki állásban való helyettesítésével Szele Györgyöt, az igazgatótanácsban való helyettesítésével pedig dr. Révész Imrét bízták meg. Ezután a távozó püspököt búcsúztatta a presbiterium, amelyről lapunk más helyén emlékeztünk meg.

Köztisztviselők részére kedvezményes fürdőjegy a Margit-fürdőben.

Kiírják a színházi pályázatot

A Debreczeni Független Ujság pár hét előtt részletesen beszámolt a város színházi bizottságának arról a majdnem egyhangulag hozott határozatáról, a mellyel a Csokonai-színház bérletét 1923-tól további hat esztendőre ismét Kardoss Gézának akarta juttatni a szerződés meghosszabbításával és a szerződés korrigálásával biztosítani akarta Kardoss Gézának a várostól eddig kapott támogatást, megpótolva további jelentős kedvezményekkel. A bizottság határozatával szemben már akkor leszögezte a Debreczeni Független Ujság, hogy az egyetlen helyes és elfogadható álláspont egy a debreczeni színházi kultúra, mint a város közönségének szempontjából a pályázat kiírása, a mely anyagi és művészeti tekintetben a legkedvezőbb eredményeket ígéri.

A városi tanács hétfőn délelőtt 9 órakor tartott ülésében foglalkozott a színházi bizottság javaslatával. A javaslatot Csűrös Ferenc dr. kultúratanácsnok terjesztette elő. A szerződésen javasolt két módosítás egyikét, a város részére kikötött évenként 2 díszlet átadásának elengedését elfogadásra ajánlotta a tanácsnak, viszont nem javasolta annak a tilalomnak a felüggesztését, amely szerint az igazgató más színházi vállalkozásban nem foglalkoztatja a Csokonai-színház tagjait.

Az előterjesztéshez először dr. Magoss György szólt hozzá. Nem látja megokoltnak, hogy az igazgatót más vállalkozástól eltiltsák. Amennyiben a Csokonai-színház igazgatója más színházat, vagy kabarét is tart fenn, jobb tagokat, nagyobb társulatot szerződhet, ami művészeti szempontból előnyös; ezenkívül pedig egy a színészeknek, mint az igazgatónak anyagi helyzetük sokkal jobban biztosítva van, ami viszont a város szempontjából teszi kívánatossá ennek a pontnak a törlesztését.

Dr. Vargha Elemér tb. főjegyző nem hajlandó 6 évre pályázat mellőzésevel meghosszabbítani Kardoss Géza szerződését. Figyelemmel kísérte a színház működését és megállapította, hogy az a Heltay-rezsimhez képest visszaesést mutat. Így nem tudja megindokolni, hogy miért egyenesen 6 esztendőre adják ki a színházat. A színházi bizottság javaslatában bennfoglaltatik, hogy a város a viszonyokhoz képest támogatja a színházat s ezt a javaslat többi könnyítéseivel nyílt pályázat esetén sokakat fog pályázatra készíteni. Ennek mellett a feltételek mellett pályázatot hirdet, Kardoss Géza is pályázhatik. Kardoss Géza azt mondja, hogy neki feltétlenül

meg kell tudnia, hogy megkapja-e a színházat vagy nem, mert a fővárosi Vigszínháznak választ kell adnia, hogy megmarad-e továbbra is tagjai sorában. Nyugodt lehet a tanács, a Vigszínházzal el lehet intézni ezt az ügyet. A pályázat kiírását feltétlenül szükségesnek tartja.

Zöld József tanácsnok: Bizonyos, hogy Kardoss bírja mindnyájunk bizalmát, de társulata, a Heltayhoz képest — kiegészítem a főjegyző ur kijelentését — nagy visszaesést mutat.

Dr. Vargha Elemér: Ehhez csatlakozom.

Zöld József: Nem tartom méltányosnak, hogy a város bizonyos feltételek mellett meghirdetett pályázat után szerződést kötött a színházgatóval s ezután olyan kedvezményeket adott, amelyek, ha ismeretesebbek lettek volna a pályázatra meghirdetésekor, másokat is pályázatra készítenek volna. Még kevésbé méltányos most a pályázat kiírásának mellőzése.

Dr. Magoss György: Én arra törekedném, hogy a város lehetőleg támogatás nélkül tartsa fenn a színházat.

Dr. Vargha Elemér: Ezt pályázat útján lehet elérni.

Zöld József: Heltay társulatának tagjait mind Budapestre vitték. Ha megengedjük, hogy az igazgató más vállalatba is belemenyjen, igen sokan fogják elhagyni a pályázatot. A pályázat kiírásának mellőzése nem tudom megindokolni. Nincs kizárva belőle Kardoss Géza sem és ha az ő ajánlata lesz a legmegfelelőbb, mindnyájan öreá fogunk szavazni.

Dr. Vass Károly: Elismerem a Kardoss Géza magas művészi képességeit, de a város a színházat mindig nyilvános pályázaton adta ki s ettől most sem lehet eltérni. Azt pedig épenséggel nem lehet megindokolni, hogy miért kell 6 évre kiadni a színházat, holott 6 év alatt a viszonyok nagyot változhatnak. Valószínű, hogy a nyilvános pályázatra anyagilag is, művészeti is kedvezőbb ajánlatot kaphat a város. Esetleg még a 3 éves meghosszabbításba belemenne, de a 6 évhez nem járulhat hozzá.

Dr. Vásáry István: A színházi pályázat nem eszéb, mint licitáció. Egyebet nem jelentene, minthogy az igazgatók közül azt választja ki a város, akiben a legnagyobb mérvű garanciát látja. Ezzel szemben nincs biztosítva, hogy milyenek lesznek a tagok. Nem lát okot arra, hogy Kardoss Gézától megvonják a bizalmat. Az igazgatónak lehetetlenség olyan tagokat szerződtetnie, mint a fővárosi színházaknak, mert a Csokonai-színház kicsi. Kardoss Géza maga is kitiünő művész és minden ki-

vánható garancia megvan benne.

Zöld József: Nem várunk azon a véleményen, hogy Kardoss megérdemelné azt a bizalmat, hogy miatta másokat zárlanak ki a pályázattól. Nem fontos, hogy az igazgató egyénileg kitiünő művész legyen. Az igazgató produkáljon színházi kultúrát. A színház nemcsak művészet. Kardoss Géza is épügy üzletnek tekint, mint más.

Dr. Vásáry István: Akkor nem hozna klasszikusokat, hanem népbolondító operetteket.

Egy hang: A mi falunk!

Dr. Csűrös Ferenc a meghosszabbítás mellett szólal fel. Az igazgató nem fejtethet ki tervszerű tevékenységet, ha nem hosszabb időre övé a színház. Ahhoz az indítványához, hogy az igazgatót továbbra is tiltsák el más vállalkozástól, ragaszkodik.

Csóka Sámuel polgármester helyettes úgy látja, hogy a helyzet már tisztázódott. Szavazásra teszi fel a kérdést.

A tanács tagjai közül hárman: dr. Magoss György, dr. Vásáry István és dr. Csűrös Ferenc a színházi bizottság javaslatára szavaznak, hárman pedig: Zöld József, dr. Vargha Elemér és dr. Vass Károly a pályázat kiírása mellett, azzal a módosítással, hogy az igazgatónak ezután megengedik, hogy más színházat is tartson fenn.

Három szavazat lévén három ellen, Csóka Sámuel polgármester helyettes döntött a pályázat kiírása mellett a dr. Vargha Elemér által indítványozott feltétellel.

A tanács a pályázat kiírásának időpontja felől később határoz.

A budapesti tőzsde

Zürichi zárlat: 0.68.

Budapest, május 2.

Értéktőzsde. Nagy forgalom fejlődött ki a piacon, olyan, aminőt csak a legviharosabb hossz látott az értékpapírpiacon. Ma nem volt egységes a javulás, sőt 12 óra után kis lanyhulás állott be. Később azonban, dacára annak, hogy rendezési nap volt, nemcsak megtérült az árvesztés, hanem újból magasabb árfolyamok kerültek felszínre. Zárlatok az ipari értékek ára csökkent. Árak:

Magyar Hitel 1950—30, Osztrák Hitel 800—750, Jelzálogbank 2982—52, Leszámitol 870, Angol-magyar 875—98, Magyar-olasz 350—55, Keresk. bank 6750—800, Pesti hazak 21300—700, Borsod-Misk. 4150—4000, Concordia 2375—500, Bpesti gőzm. 6350—90, Hungária 2800—775, Viktória 8400—75, Beocsini 7200—7000, Bánya és kohó 8850—500, Ált. község 13600—425, Salgó 8300—525, Urkányi 7650—425, Ganz-Danub. 44000—6300 Ganz-vill. 7825—925, Rima 4130—4020, M. Acél 2350—230, Schlick 1170—20, Lip-ták 510—490, Láng 1590—60, Brassói 4400—325, Egyesült fa 460—30, Hazai faterm. 1925—2000, Nasic 21600—200, Lichtig 580—60, Magyar erdő 825—50, Országos faterm. 1110—1040, Spódium 2675—495, Klotild 3700—600, Karton 2000—1950, Izzó 5600—450, Papír 2850—775, Cukor 25900—6200, Lámpa 2600—725, Östermelő 820—40, Gummi 3050—140, Telefon 4400—75, Adria 11200—600, Atlantica 3000—100, Közúti 1120—260, Délivasut 3210—3070, Levante 8550—400, Allamvasut ut 10300—500, Turost 2250—35350.

A vantapiacon a forgalom nagyon gyöngye. Árak:

Napoleon 3060—3030, Dollár 78 és fél, Francia frank 7100—7137 és fél, Márka 278 és fél—279 és fél, Lira 4112 és fél—4125, Romanov 51—49 és Lei 553—546, Szokol 1521—1507, Kor-dinár 1100—1060, Bécsi 955—930, Lengyel márka 18—18 és háromnegyed. Az utótőzsdén erős forgalom volt, a prolongációk simán folytak le. Ált.

Férfi-, fiu- és gyermekruhát

tartós és divatos kivitelben, nagy választékban a legolcsóbban vásárolhat

Gerő Ernőnél,

Debreczen, Piac-utca 69. szám alatt

(Közvetlen az Ullmann fűszerüzlete mellett.)

A cégre tessék ügyelni!

1922 május 3.
kölcsén 13500, Ur
Danubius 46000, B
Allamvasut 10500,
8350, Délivasut 30
Lichtig 570, Cukor
Gummi 3100, Bras
piac teljesen elgy
279, szokol 1500,
546, osztrák koron

Esti magá
Este 8 órakor
galom minimális
azonban szilárd
793 (787), lei 552
1090—1083 (1085
cséh korona 1512
sek Berlin 271—27
rommegyed, Prág
háromnegyed, Zár
lano 41 és fél—
Páris 71 és fél—
Esti zürich: Bu

DOLLÁR és m
a leg
gen k
sebb
bankroda, bécent

Zürich
Zürich, máj. 2.
Newyork 516.
1005, Budapest 6
Varsó 13, Bécs 6
lyezgett 6 és fél.

Termé
A mai termén
igen kis keretek
a malmok tartózi
let megcsappant
reslet ellenére s
a rovs emelked
Hivatalos ára
3230—60, egyéb
700, takarmányá
árpa 2500—550,
2430, tengeri 29
—50.

Előfordult köte
3250 ab Budapest
dapest, 2 vago
rozs 1 vagon 2
árpa 2525 ab B
ab állomás, zab
dapest, tengeri
nántul.

Legszébb
KA
megé
Herman
PIAC
Bik

Nincs
ameddig a r
az
divatá
Piac
(Miklós
Tavaszi és ny
angol gyapju
grenadinok
nak, m
delinel
fehérn
nyák n
szob
piperecikkek
Tel

A hatalmas
a valódi
Kapható F
és Pálnál,

Tavaszi
ujdo
: v
Feldhe
Piac utca

HIREK

Köszén 13500, Urikányi 7550, Ganz-Danubius 46000, Bánya és kohó 7600, Allamvasut 10500, Rima 4400, Salgó 8350, Déli vasut 3040, Orsz. fa 1020, Lichtig 570, Cukor 26000, Telefon 4425, Gummi 3100, Brassói 4370. — valuta-piac teljesen elgyengült. Márka 278—279, szokol 1500, dollár 776—777, lei 546, osztrák korona 940.

Esti magánforgalom:

Este 8 órakor jelentik: A valuta-forgalom minimális, a márkát kivéve azonban szilárdabb. Dollár 782—793 (787), lei 552—548 (550), dinár 1090—1083 (1085, márka 279—276, 1090—1083 1512—1524. — Kifizetéseket Berlin 271—270, Zürich 151 és háromnegyed, Prága 151 és fél—153 és háromnegyed, Zágráb 277—280, Mi-lánó 41 és fél—41 és háromnegyed, Páris 71 és fél—71 és háromnegyed. Esti Zürich: Budapest 68.

DOLLAR és mindenféle idegen pénzt a legdrágábban vásárolni, idegen kifizetéseket legelőnyösebben osztrák RÁNKAI banktróda, Dégenfeld-ter 6. Telefon 209.

Zürichi devizák

Zürich, máj. 2. (Zárlat.) Berlin 180, Newyork 516, Milano 2755, Prága 1065, Budapest 68, Zágráb 187 és fél, Varsó 13, Bécs 6 és fél, osztrák bélyegzett 6 és fél.

Terménytőzsde

A mai terménytőzsdén a forgalom igen kis keretek között mozgott, mert a malmok tartózkodása folytán az üzlet megesappant. Az árak a kis kereslet ellenére szilárdulásra hajlottak, a rozs emelkedett.

Hivatalos árak: Buza tiszavidéki 3230—60, egyéb 3230—60, rozs 2650—700, takarmányárpa 2350—450, sör-árpa 2500—550, köles 2600—700, zab 2430, tengeri 2975—3000, korpa 1725—50.

Előfordult kötések: Buza 150 mázsa 3250 ab Budapest, 2 vagon 3265 ab Budapest, 2 vagon 3200 ab Budapest, rozs 1 vagon 2650 ab Tata, 1 vagon árpa 2525 ab Budapest, 1 vagon 2475 ab állomás, zab 1 vagon 2400 ab Budapest, tengeri 1 vagon 2965 ab Dunántul.

— A munkáspénztári orvosok mozgalma mára úgy alakult, hogy a pénztár jelenlegi orvosai továbbra is végzik rendelkezéseiket, nemcsak háznál, hanem a pénztár rendelkezésében is. Későbbi tárgyalásokon dől el, hogy ezért a munkáért a jelenleg szerződés nélküli működő orvosok milyen honoráriumot kapnak.

— A városi zeneiskola igazgatói állására hirdetett pályázat tegnap járt le. A pályázat azonban nem járt eredménnyel. Senkisésem akadt, aki hajlandó lett volna elfogadni Debreczen zeneiskolájának havi 5000 koronával díjazott igazgatói állását. A tanács most már vagy meghívás útján tölti be az igazgatói állást, vagy gondoskodik megfelelő javadalmazásról és ismét kiírja a pályázatot.

— A lakáshivatal állami kezelsbe vételét tegnapi ülésén tudomásul vette a városi tanács. Az aktaszéint való átadás még folyik, a tanács azonban már intézkedett, hogy azoknak a tisztviselőknek fizetését, akiket az állam átvesz, szüntesse be a város.

— A postalgazgatóság elnyeréseért folytatott harca Nyiregyháznak szobakerült a tegnapi tanácsülésen. A városi tanács Debreczen kereskedelmi és kulturális előnyeire támaszkodva egyenesen hihetetlennek tartja, hogy Nyiregyháza szivós küzdelme sikeres lehessen, annyival is inkább, mert Debreczen mindent megadott eddig, amit tőle a postalgazgatóság számára kértek.

— Eljegyzés. Hercz Mariska, Egyek, Berger Kálmán, Debreczen jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Elvesztett kétszázmillió. A szováti földek eladására vonatkozó közgyűlési határozatot két évi huzavona után végül jóváhagyta a belügyminiszter a város azzal a kikötésével együttl, hogy 1827 holdat a debreczeni gazdák kapjanak. A földeket 28 millió koronáért kell eladnia a városnak, holott mai értékük felülmúlja a kétszázhatvan milliót. Több mint 200 milliót veszít el így a város a belügyminiszteri jóváhagyás miatt, mely ellen másfél év óta állandóan dolgozott a város vezetősége.

— Betegség miatt a halálba. Még a harctéren szerezte súlyos gyomorbetegét Kiss Lajos 33 éves újságár. Múndig panaszkodott hozzátartozóinak, hogy inkább megválik az élettől, de nem bírta sokáig a sok szenvedést. Vasárnap délután Domb-utca 42. szám alatti lakásán végre is hajtotta sötét tervét. — Megvárta, amíg felesége elment hazulról és egyedül maradt a lakásban, aztán egy ruhaszáritó kötéllel felakasztotta magát.

— Új iparendelvények. A városi tanács a következő új iparendelvényeket adta ki: Visovszki Ferenc géplakatos és puskaműves ipar 500, Depkó Antal fűrész- és ipar 500, Schreier Gyula bádigos ipar 500, Borbély József peresítő ipar 100, Adler Bernétné szatós ipar 300, özv. Csengeri Ignác né rőfös, rövid és konfekciós áru kereskedés 500, Geller Gyula kész férfiruha kereskedés 1000 koronáért.

— A Városi Dalegylet vasárnap délután tartotta meg rendezévi közgyűlését. Márk Endre udvari tanácsos elnökle alatt dr. E. a. l. Bertalan főtitkár évi beszámolója után tisztújítást tartottak, amelyen ismét a régi tisztikart választották meg.

— Eljegyzés. Berger Margitka (Budapest) és Rosenfeld Sándor (Vámspércs) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Hatósági liszt után forgalmi adót nem lehet számítani. A m. kir. közérlemezési miniszter ur f. évi 12488—1922. IV. B. számú rendeletével leadott f. évi 21970—1922. VIII. főszámu rendeletével a hatósági lisztet a forgalmi adó alól mentesítette. Ez alapon f. évi május hó 1-től a hatósági lisztárakat a következőképen állapítom meg: Nullás liszt kgr.-ként 22 K, főzöliszt 15 K, buzakenyér és rozskenyér-liszt 6 K. A kereskedő papirzacskóért kgr.-ként 70 fillért számíthat fel. A fenti árakon felül semmiféle címen többet felszámítani nem szabad. Debreczen, 1922 május hó 1. A polgármester helyett: Zöld, tanácsnok.

— Halálozás. Az Adria Biztosító Társulat debreczeni vezérigynöksége mély megilletődéssel tudatja, hogy érdemekben és erényekben gazdag cégjegyző főtisztviselője, Sebes János ur április hó 29-én este negyed 10 órakor életének 52-ik évében rövid szenvedés után elhunyt. A vezérigynökségünk szolgálatában eltöltött 30 évi működése a fáradhatatlan, lelkiismeretes munkálkodása és kötelességtudás szakadatlan láncolata s nemes élete a családi, felebaráti és kartársi szeretet mintaképe volt. Elhunytát mély-ségesen fájlatva, emlékéit el nem múló kegyelettel fogjuk megőrizni. Temetése május hó 1-én délután 3 órakor volt a Szent Anna-utcai róm. kath. temető kápolnájában.

— A gazdaközönség figyelmébe! Felhívjuk a gazdaközönség figyelmét, hogy öszi és tavaszi vetésterületét a városi lisztirodában (Csapó-utca 15.) jövő vasárnap déli 12 óráig be kell jelentenie. Akik 100 kat. holdnál nagyobb területen gazdálkodnak, kézbesítés útján kapják meg a kérdőívet, melyet három napon belül kell pontosan kitöltve a lisztirodában beadni.

— III. osztályu kocsik a gyorsvonaton. A m. kir. államvasutak igazgatóságától vett értesítés szerint május 15-től kezdve a Budapest és Bécs között közlekedő gyorsvonatok kivételével a magyar államvasutak vonalain közlekedő összes gyorsvonatokkal III. osztályu kocsit is fognak járatni.

— Kifosztott lakás. Barna Andor téglagyári munkás tegnap feljelentést tett a rendőrségen, hogy a Kishegyesi-uton levő lakását ismeretlen tettes teljesen kifosztotta. Elvitték a lakásban található összes ruhaneműket és ingóságokat. A rendőrség megindította a nyomozást és rövidesen sikerült is elfogni a tettest Bubán Kálmán napszámos személyében, aki töredelmesen bismerte, hogy ő fosztotta ki a lakást. Megindult ellene az eljárás.

— A zsidó gimnázium nyilvánossági joga. A m. kir. vallás és közoktatásügyi miniszter a debreczeni zsidó gimnázium első osztályának a nyilvánossági jogot a folyó tanévre megadta.

— Jön a Gazdag Cirkusz f. hó 10-én. Jegyek előre váltánatók Schwartz Dániel üzletében; a Városházával szemben.

— Felhívás. Értesitem a város tehéntartó lakosságát, akik a köntösgáti legelőre fejos tehenüket előjegyeztették, hajtócéduláikat csütörtök délig váltásák ki, mivel ellenesetben újabb jelentkezőknek fog a hajtócédula kiadatni. Kondor, főszámvevő.

— Gyors és gépirásban teljesen jártas kisasszonyt keresünk. Ajánlatok Hegedűs és Sándor irod. és nyomdai r.t.-hoz Piac-u. 34. sz. kérik.

— Mindenféle használt üveget legmagasabb árbán veszek. Hívásra házhoz megyek. Fábán, Hatvan-utca 5. sz.

— Tükörgyártás, üvegcsiszolás, kirakatok tükroezése. Sipkovic üveg műipari vállalata, Sziv-utca 15. Telefon 356.

— Szenzációs nyeremények: Egy millió, két millió, sőt három millió koronát is nyerhet az új magy. kir. osztálysorsjátékon. Hivatalos árak: egész 120, fél 60, negyed 30 korona. Rendellen levelezőlapon május 12-ig, mert a sorsjegykészlet a nagy kereslet folytán huzás előtt elfogy. A rendelt sorsjegyet és hivatalos látéktervet azonnal megküldi a Benkó Bank részvénytársaság. Budapest, Andrássy-ut 60.

— Puch kerékpárok, gummik, alkatrészek érkeztek Molnár Testvérekhez, a Nagytemplomnál. Telefon 7—27.

— Női fehérneműk óriási választékban, meglepő olcsón Cspikeáruház, Kossuth-u. 4.

— Kitünő szabásu férfi fehérneműk legjobb minőségben Frank Imrénél, Piac 43.

— Harisnyákat, kötött blousokat a legolcsóbban készít Benyáts harisnyagyára. Üzlet, Piac-u. 18.

— Nagy Utmutató, hivatalos menetrendkönyv májusi kiadása, mely tartalmazza az összes hazai és külföldi vonatok menetrendjét, megjelent. Kapható Hegedűs és Sándor irodalmi és nyomdai r.-t. könyv- és papirkereskedésében, Debreczen, Piac-utca 34.

Ki lesz a 3 képviselő? Aki részt akar venni a Debreczeni Független Újság 1000 koronás pályázatán, vágia ki és egy levelezőlapra ragasztva küldje be a Debreczeni Független Újsághoz (Piac-utca 49.) az alábbi szavazójegyet:

Ki lesz Debreczen 3 képviselője?

I. ker.

II. ker.

III. ker.

A beküldő neve

lakása

— **Piaci táskák** valódi lino-
leumból csak Franknál, Csapó-
utca 11.

— **Kerékpár zománcozását**
és javítását szakszerűen készí-
tik Molnár Testvérek, a Nagy-
templomnál. Telefon 7—27.

— **Harisnya különlegességek**
minden cipő színben rendkívül
olcsón **Csipeáruház, Kossuth-
utca 4.**

— **Aranyért, ezüstért** és bril-
liánsért legmagasabb árat fize-
tünk. **Weisz Mihály és Társa,**
ékszerészek. Püspöki-palota.

— **Kalapok,** sapkák, nyakken-
dők, fehérneműk legolcsóbban
Werner Sándornál, Piac 51.

— **A legszebb ruhák** olcsón
Keresztési úri szabónál készül-
nek. Varga-u. 1. Piarista rend-
házzal szemben.

— **Menyasszonyok** kelen-
gyéit és mindenféle fehérneműt
gyönyörű mintákkal jutányo-
san vállaljuk előrajzolni és ki-
himezni. Plissé, gouvre, gomb-
gyártás és gépjárműtárolást gyor-
san és pontosan eszközölünk.

Ruhahímzés, mindenféle, min-
denféle öltéssel. Gyönyörű him-
zések, tressek, zsinórok, szala-
gok, csipkék, iskolai kötő- és
horgoló anyagok. Gépselymek
minden színben. Bluz kötőt
gyapjából vagy selyemből a
legtökéletesebben végzünk. —
Első debreczeni **Kézimunka** és
Műhímző ipv. Széchenyi-u. 1.

— **Tavaszi ujdonságok** férfii
és női tárcákban, utazási cik-
kekben **Feuermann** bőröndös-
nél. Piac-u. 44.

— **Csipkék,** szalagok, himzé-
sek, tressek, diszövek, csattok
minden divat színben **Csipe-
áruház, Kossuth-u. 4.**

— **Tartós és modern cégtáblá-
kat** készít szolid árakban
Buray Imre címfestő, Darabos-
utca 43.

— **Fogtechnikai terem** egész
nap fogad. **Schuster Ferenc,**
Vár-utca 11.

— **Girardi s Panama** kalapok
tisztítását a legszebben, a leg-
újabb olasz rendszer szerint
megkezdjük. **Széll Gergely,** Piac
utca 63. Telefon 11—11.

— **Debreczen** elismert legrég-
gibb és legjobb kalapos műhe-
lye **Széll Gergely,** Piac-u. 63.
Készít a legújabb modellek sze-
rint női kalapalkításokat. Tele-
fon: 11—11.

— **Elsőrendű és modern ki-
vitelben** készít **férfi ruhákat** sa-
ját és hozott szövetekből **Roth**
Márkus, Bika-mozgó mellett.

— **Irógépeket, varrógépeket,**
orvosi műszereket, **National**
kasszát szakszerűen javítanak:
Molnár Testvérek. — Telefon:
7—27.

— **Órák, ékszerek** a legna-
gyobb szakértelemmel javítat-
nak legjutányosabb árak mellett
Központi ékszerház, Piac-utca
30.

SZINHAZ.

MŰSOR:

SZERDA: A *szent Iván-éji álom*, C) bérlet.

Színház iroda hírei:

A Csokonai-színház Az obsi-
tost hozza színre csütörtökön, e
hó 4-én bérletszimbetben. A ki-
tűnő magyar tárgyú operettet a
bérletk pénteken B), szombaton
C) és hétfőn A) kapiák. A fő-

szerepek **Kálmán M., Bródi,**
Földes, Egyed, Szigeti, Szalma,
Árkossy, R. Nádossy avatott ke-
zeben vannak. **Szerdán C)** bér-
letben **A Szent Iván-éji álom**
megy.

— **Vándorcirkusz.** Az artista tör-
ténetek kedvelt romantikáját
hozza ma műsorra a Vígyszínház-
mozgó ezzel a címmel, amely-
ben látványosság, szerelmi tör-
ténet és érdekesítő cselekmény
egyesül briliáns felvételekben
és mesteri rendezéssel. A fősze-
replő a híres **Jack**, csodamajom
lesz, akinek páratlan idomításán
már több filmen mulattunk.

— **Jön a Tövískoszu,** a buda-
pesti filmidőszóró legújabbja.
Henny Porten és **Albert Bas-
sermann** főszereplésével péntek,
szombaton a Vígyszínház-
mozgóban.

— **Lengyel vér** mind a két ré-
szét, a **Kakukfiók** és a **Lángok**
lovagja ma utóliára az Apolló-
ban. Előadások 6 és fél 9 óra-
kor. Jegyelővétel.

— **Rejtélyes sziget,** amerikai
kalandtörténet 5 felvonásban
és **Páris szencziója,** amerikai
életkép öt felvonásban, csütör-
tökön és pénteken az Apollóban.

— **Ch. Perczel Carola** és **Adler**
Renée tánciskolájában a tava-
szi kolonok most kezdődnek, be-
iratkozni lehet csütörtökön 5-től
6-ig a táncteremben, az Arany
Bika szálloda kistermében.

SPORT.

Ausztria—Magyarország 1:1 (1:0)

A hatalmas 40000 főnyi nézőközön-
ség elégedetlenül távozott el a nagy
összecsapás színhelyéről. Nem az el-
döntetlen eredmény volt az oka az
elégedetlenségnek, hanem a magyar
csapat abszolút gyenge játéka. A ma-
gyarokra az lenne a legjobb megál-
lapítás, hogy csak három ember ját-
szott a csapathoz: **Mandl, Kertész II.**
és **Blum.** Az I. félidő teljesen az osztrák
főlény jegyében folyt le, a gyenge
magyar csapatért **Brandstaedter** szin-
te egyedül tartotta fenn. A 44. per-
cben **Isda** jobbösszekötő **Neuhaus** ka-
pus hibájából megszerezte a vezetést.
A II. félidőben az osztrák csapat hal-
sora teljesen kipuhul és az **Orth-**
Molnár szárny remek akciókkal lelke-
sítik a közönséget, míg végre **Molnár**
a 12. percben kiegyenlít. A győzelmet
jelentő gólt azonban a magyar csapat
a sziklaszilárd osztrák védelem mel-
lett nem tudja megszerezni. A me-
zőny legjobb embere **Mandl** volt, mel-
lette **Kertész II.** és **Blum** nyújtottak
kiváló. Az osztrák csapat általában
egységesebb volt, úgy, hogy a ma-
gyarok veresége sem lett volna meg-
lehető.

Észak—Kelet 2:0 (0:0)

A vasárnapi válogatott mérkőzés
fájdalmas tanúbizonysága volt gyen-
geségünknek. Messze tartunk attól,
hogy a jó futballt elérjük, s a mérkő-
zésnek egyetlenegy momentumra sem
volt, amely vigasztaló lenne szá-
munkra. Míg Észak csapata nagy-
szerű lendülettel igyekezett megköze-
líteni a Kelet kapuját, és nagy lelke-
sedéssel küzdött a góllért, addig Kelet
fiái szinte bántó kényelemmel tolo-
gatták ide-oda a labdát s fajt látnunk
gyengeségünkkel párosult indolencián-
kat. Új generáció kell, új emberekkel,
akik új futballt — az igazán — játsza-
nak. A futballhoz szív, lélek, tüdő, fá-
radhatatlan gyorsaság kell, de ezt
csak Észak csapatánál láttuk, Kelet
fiainál mindezt nélkülöztük. A ven-
dégcsapatban kiváló volt a közvetlen
védelem két oszlopa, a két hátvéd. A
fedezetsor szürke volt, de agilis. A
csatársornak a jobb oldala volt pom-
pás, a Baán II—Csapky szárnyat a
fővárosi csapatok is megirigyelhetik.
Kelet csapatában csak a halisor volt
elfogadható. Sípós fáradhatatlan volt,

Szolárszky I. kitűnő formát mutatott,
Urbanovics megfelelt a hozzáfűzött
várakozásnak. A közvetlen védelem
formáján alul szerepelt. **Farkas** a ka-
pott goalokat nem védhette. A csa-
társorban talán csak **Fried I.** nyújtott
valamit, a többi lassu játékaival csak
boszantólag hatott.

A mérkőzés első félideje meglehe-
tős változatos volt, de Kelet csatár-
sora még gölhelyzetet is alig tudott
teremtani. A II. félidőben Észak csa-
pata mindinkább lendületbe jön és
Csapky saroklövésével, majd az
utolsó percben **Pimpí** góljával meg-
szerezte a megérdemelt biztos győ-
zelmet. A 4000 főnyi közönség előtt
lefolyt mérkőzést **Orova Henrik** (Bu-
dapest) vezette. A mérkőzés után me-
leg hangulatu bankett volt a vendégek
tisztelőtére.

— **Ivanecics Mihály,** a fővárosi bírói
kar egyik legkiválóbb tagja fogja ve-
zetni a vasárnap Pécsen eldöntésre
kerülő Kelet—Délkelet kerületi kupa-
mérkőzést.

A pécsi ut előtt még egy trial mér-
kőzést rendez a kerületi kapitány. A
trial alkalmával megpróbálja a kerü-
leti kapitány, hogy a Pécsre induló
kerületi válogatott csapatot valami-
kép reorganizálja. Sainos jobb csa-
patról aligha lehet szó, legfeljebb más
nevekről.

— **DTE II.—DVSC II. 9:1 (2:0).** Sző-
vetségi díj. Hétfő. A DVSC II. 9 em-
berrel játszott, míg a DTE-ben 6 első
csapatbeli játékos játszott, akik össze-
nem játszottak a DVSC ellen. A gó-
lokat **Kun (5), Főris (2), Kaiser (2)**
lőtték.

— **DVSC—DMTK combinált — DEAC-
DKASE combinált 0:0.** A válogatott
mérkőzés előmérkőzése. Nívótlan já-
ték.

— **Rebord bevétele** volt a vasárnapi
válogatott mérkőzésnek, mert a jegy-
pénztáraknál 60000 korona folyt be.
Jobban bekerített pályán, ahol megle-
het akadályozni az ingyen publikumot
a belőgásban, ez a bevétel legalább
10000 koronával nagyobb lett volna.

— **Atlétiikai versenyt** rendez va-
sárnap délután 3 órai kezdettel
a DTE nagyterdei sporttelepén
a **DEAC—DTE** és **MOVE—
DSE** az alábbi versenyszámok-
kal: 100, 400, 1000 és 5000 m-es
sprintás, 100+200+400+800
m-es stafétafutás, magas-, tá-
vol-, rud- és hármasugrás, súly-
dobás, diszkosz- és geregyvetés,
helyből távol- és helyből ma-
gasugrás. A versenyre szorgal-
masan készülnek versenyzőink
s minthogy a jobbak a gyen-
géknek minden számban
előnyt adnak, mindenkinek leg-
jobb tudását kell kifejtetni, ha
győzni akar. Atlétáink közül
sokan már nagyszerű formában
vannak úgy, hogy nem egy
számban a kerületi rekord meg-
javítása várható már csak azért
is, mert kerületünk legjobb ver-
senyzői mind leadták nevezé-
seiket. Jegyek előre válthatók
Springer József könyvkereske-
desében. (Főposta mellett.)

Kalaplack

minden színben, **KRAYER-féle**
legolcsóbban kapható:
Stern
festéküzletében, Piac-u. 10.
Bikával szemben. • Telefon 856.

TELEFON 12-90.

Kizárólag galíciai származású **TELEFON 12-90.**
petróleum, motorbenzin, autóbenzin,
**gyógybenzin, gép kenőolaj, henger-
olaj, gépszir, motorhajtóolaj (nyersolaj) és**
kocsikenőcsöt debreceni telepéről és Budapestről bármely
legjobb minőségben szállít **Gold József Debrecen,**
Verbóczy-utca 2. (Keresk. és Iparkamara épület)
A „Gallia” Société Anonym des Produits Petrols Paris csoportjába tartozó
Magyar Olaj- és Vegyipar Részvénytársaság Budapest
egyedélárusítója. — Vesz petróleumos és olajos hordókat!

**A legszebb virágnak
a magyar nőnek
DIANA-PUDER
adja üde hamvát.**
A régi békeminőségben minde-
nyütt kapható!
Gyártja: a Diana Kereskedelmi RT.
Budapest, V., Nádor-utca 30.

Új bordas kocsi
és homokfutó hőrel bételeve
eladó. Javításokat és megren-
deléseket olcsón készít **NAGY**
GYULA kocsigyártó,
Erzsébet-utca 17. szám.

Bélyeggyűjtők figyelmébe!
Külföldi bélyegkereskedő — megfelelő
ajánlatok esetén — május első felében
Debrecenbe jönne. Vesz teljes gyűjtemé-
nyeket, egyes ritkaságokat és jobb tétel-
arut, Debrecen és más Umsturz kizárva.
Ajánlatok Bélyegje jellege alatt e lap ki-
adóhivatalához intézendők.

Bőrvászon
piaci táská minden nagy-
ságban, legolcsóbb ár!
Mayernál, **Simonffy-u. 1.**

Eladó
2 emeletes gőzmalom és
új lakóház Debreczen-
hez közel, forgalmas köz-
ségben, igen olcsón. A
községben és környékén
ez az egyedüli malom.
Biztos tőkebefektetés.
Cim a kiadóban.

**Bélyegzőgyár
és vésőintézet**
PAULO I.
Telefon: 13-65

„HUNYADI” butorárház!
Arany János-utca 10. sz.
Tulajdonosok:
Kovács Gyula és Kovács Mihály
Finom kivitelű hálószobák, ebéd-
lők, úri szobák legolcsóbb szá-
bott árakon beszerezhetők.

1922 máj
Első
DEB
Telefo
737.

Darab
oltott mész,
fedél-
lemez, szár
azonnali szá
Barth
Isptály-utca

Sz
gyóg
DE
Eg

Tüd
más
bet
chr
gyó
gyó
sze
Rendel

!!! M
tavaszi szü
Brüll E
hol mind
nékül t

1 mtr. grenad
1 drb. sima s
1 pár férfi so
1 drb. női v
1 mtr. kocka
1 drb. zsebk
1 „ posztó
1 „ flótt t
1 pár női tek
1 drb. franci
Keszmanosi k
Továbbá: t
ruhakelmé
siflonok, s
menyasszo
delain ujd
stíkkelésé
neműek, c
melyek a

Piac-z
(Városházá
Czégre

Mé
2 nap
glass
kuty

Van szer
ajánlani k
rak tá
sebb iz
uj és
Uj megr
telben

Első Debreceni Vas- és Faredőnygyár

Cégtulajdonos: FEKETE LAJOS
DEBRECZEN, PIAC-UTCA 66. SZÁM
 Vas- és faredőnyöket elsőrendű kivitelben 48 óra alatt szállítok. Ócska redőnyök javítása és évi jókarban tartása garancia mellett. **Telefon 737.**

Párisi hölgyfodrász-szalonn

amerikai szisztema szerint berendezve, 11 zárt kabinnal
Tíz évi párisi praxisz megnyílt **Simonffy-u. 7. Tejj-piac**

Darabos mész

oltott mész, cement, téglá, cserép, fedél-leméz, száraz tűzifa, porosz szonali szállításra beszerzhető
Bartha faterlepén, Ispótlly-utca 3/b. **Telefon 785.**

Weisz Ferenc asztalosmester

Margit-fürdőtelep Bejárata a Bácsy- és Fürdő utcán is — Margit-fürdő és István-malom közt. — **TELEFON: 10-89.**
Készít műbutorokat, egyszerű butorokat. — Különleges és egyszerű zománcozott és festett butorokat. Üzlet- és irodaberendezéseket, valamint a szakbavágó mindenemű munkákat.

Mindenkinél olcsóbban

— a legmodernebb kivitelben készíti **férfit ruhákat** saját és hozott szövetekből. Szives pártfogást kér **KELEMEN JÓZSEF** uralzó, Gyöngyvirág-u. 2., a köz-kórház közelében
 Tiszviselőknak és vasutasoknak árengedmény!!

Darabos és oltott MÉSZ

porland cement **asbestpala**
 békebeli minőség. Karcagi cserép, kátránypapír és minden építkezési anyag legolcsóbb beszerzési forrása
Singer Lajos Hatvan-utca 71. szám.

Szent Pál gyógyintézet

DEBRECEN, Egyház-palota

Tüdő-betegek, asztmások, idegesek, bőrbetegek és sok más chronikus betegségek gyógyítására fizikalis gyógytényezőkkel felszerelt intézet.

Rendelés egész nap.

Vétel! Csere! Eladás!

Rudvas, idomvas, vasgerenda, gép- és szekértengely, abroncsvas, fekete és horganyozott lemez, huzal, drótszeg, szegecs, tűzhely-öntvények, kazánrostély, vízmelegítők, lópatkó, sazi patkószeg, acél, furógép, üllő, satu, kalapács, tábori tűzhely, valamint használt motorok, kétsoros felvonó csiga, csavarok, kutszivattyu, csövek, vasrészletek, drótkötél, permetező, vetőgép, használt gépkerekek és alkatrészek feidolgozni való vasak és állványkapocs. **Vörösréz, sárgaréz, horganylemez és fehérhádóg, vörösréz-huzal és szegecs, csapágytém, forrasztóórn és ólom. Ócskavasat, rézet, mindennemű fém, fémsalakt és fémhamut legmagasabb napon áron vezetünk!** Szepességi-u. 39. — **Telefon 634.**

Rézimunka anyagok, előrajzolások tervezése

Legmodernebb kivitelben iparművészek által landóan kaphatók **RUBIN FARKAS** özvegyénél, **Kossuth-u. 15.**

„KÜRTI” CIPÓKRÉM
 elsőrangú békebeli minőségben ismét kapható minden jobb üzletben. Magyarországi egyed-áruság **FLEISCHER MÖR.** Központi Iroda Debrecen, Hatvan-u. 3g

ELEKTRA

elektrotechnikai vállalat
 Cégtulajdonos: **GOLD SÁNDOR.** Villanyvilágítás, motorok, csengőberendezéseket, javításokat legújatosabban készíti. **Debrecen, Hatvan-utca 2. I. em. Telefon: 895.**

!!! Mielőtt !!!

tavaszi szükségletét beszerezni, tekintse meg

Brüll Ernő divatházát, hol minden vételköteteltség nélkül megnézheti, hogy:

- 1 mtr. grenadin újdonság . . . 198 K
- 1 drb. sima sefring 2 gallérral . . . 375 ..
- 1 pár férfi sokni . . . 47 ..
- 1 drb. női vászoning . . . 275 ..
- 1 mtr. kockás skóth kelme . . . 250 ..
- 1 drb. zsebkendő . . . 48 ..
- 1 posztó saálkendő . . . 395 ..
- 1 hóttr törülköző . . . 135 ..
- 1 pár női fekete harisnya . . . 85 ..
- 1 drb. francia alsónadrág . . . 225 ..
- kosmanosi kartonok 129 K-tól.

Továbbá: tiszta gyapju kostüm és ruhakelmék, opálók, ruhavásznak, siffonok, sefrék, damaszt árúk, menyasszonyi kelengyék, francia delain újdonságok, crepdeschinek, stikkellesek, bélés árúk, kész ágyműek, combinek, alsószoknyák, melyek a legfinomabb izlést is kielégítik.

Piacz-utca 29. szám (Városházával szemben) Kis Debreczen épület.

Czégre tessék ügyelni!

MAGVAK

Gazdasági, konyhaker-
 terti és virágmagvak
 nagyban és kicsinyben
Kontsek Géza
 Debrecen, Kossuth-utca

Kaphatók: Takarmány répmagvak, arankamentes lucerna-és lóheremag. Angol perje. Pázsit fűmag, muhar, búkköny, köles, borsó és bab, tengeri stb. Raffia, rézgálic, rézkénpor.

Új butorraktár és kárpitos-műhely Széchenyi-u. 8.

Kész butorok, diványok, hencserek olcsón kaphatók. Javításokat vállalok. Használt butorokat állandóan veszek.

Szentpéteri Sándor.

Bőrtárcákat

ridikülőket, utazó és úgynöki táskát, levél-, szivar- és pénz-tárcákat elsőrangú kivitelben olcsón készíti és javít

Szentpétery Miklós bőrdíszműves Széchenyi-utca 8. szám.

Hornyatsek István

üveg-, porcellán- és háztartási cikkek kereskedése **DEBRECZEN, CSAPO-UTCA 1. SZ.** Képkerekezés, üvegezés. — Kész ablak nagy választékban (volt **BLATTNER** féle üzlet)

Épületfa, deszka, léca legolcsóbb árban.

Tűzifa hasáb és aprított, házhoz szállítva **Burger és Weinberger** faterlepén, Szoboszlói-ut 1/b.

Iparosok és kereskedők részére

Sósav
Kénsav
Salétromsav
 nyers és vegyileg tisztá minőségben. Továbbá:

Benzin
Kénatrium
Szalmiákszesz
Szalmiáksó
Chlorbarium
Paraffin, fehér
Paraffinkocka, fehér-sárga
 legolcsóbb beszerzési forrás:
Dr. Rex Chemiai Gyár és Gyógyszer-nagykereskedés Részv.-Társ. Debreczen, Városház épület. **TELEFON 292.**

Mérték szerint készítek

2 nap alatt bármilyen színű **Schön Sándor** glasse-, svéd- vagy kutyabőr keztüüt

Van szerencsém a vevő közönség figyelmébe ajánlani kocsiraktáram megtekintését, melyben raktáron van — a legkényesebb izléseknek is megfelelő **új és használt kocsik** **Neuländer kocsigyár** Erzsébet-utca 28. **Telefon-szám: 11-47.**

Mezőgazdasági cikkek:

Rudvasak, tengelyek, ekerészek, kapák, kaszák, szőlőszeti-és méhészeti felszerelések, **horganyozott- és kátrány-fedellemezek, sodronykerítés-fonatok,** tuskéshuzal és rostaszövetek. **Gépjavitáshoz** szükséges Dobsin vaslemez rétegfémek és tömítő anyagok. **Vasbutorok,** zománcozott lemezedények, takaréktűzhelyek és mindenféle konyhaberendezési tárgyak. Épület- és butorvasalások nagy választékban, legolcsóbb árak mellett beszerzhetőek:
Tóth Gyula vaskereskedésében, **DEBRECZEN, Városház sarkán.** Viszonteladóknek árengedmény!

